

De același autor:

- Punctul de sprijin**, Roman, Ediția 1, Editura Mediamira, Cluj-Napoca, 2000, Ediția 2, Editura AGIR, București, 2007;
Echilibrul Marinarului, Roman, Editura AGIR, București, 2006;
Știință și prejudecăți, Eseu, Ediția 1, Editura Electra, București, 2010, Ediția 2, în 2014;
Reinventarea omului, Eseu, Ediția 1, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011, Ediția 2, în 2012;
Omul ciclic, Poezie, Editura AGIR, București, 2013;
Taxa lui Caron, Poezie, Editura Editgraph, Buzău, 2014;
Universul ciclic, Poezie, Editura Laurent, București, 2015;
Românul ciclic, Proză scurtă, Editura Arefeana, București, 2015;
Dominoul iubirii, Roman, Editura Inspirescu, Satu Mare, 2015;
Dominoul iubirii. Raiul, Roman, Editura Arefeana, București, 2016;
Sistemismul, Filozofie, Editura Favorit, București, 2017;
Grădina Domnului, Poezie, Editura Amanda Edit, București, 2017;
Poeziile copilăriei, Poezie, Editura Amanda Edit, București, 2017, în colaborare cu: Corneliu Cristescu, Doina Bârcă, Viorel Martin, Rodica Vătaman Subțirelu;
Ioșca, Sică și Mitică, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2017;
Zâna și Viața, Roman, Editura Arefeana, București, 2017;
Ingineri, Scriitori și publiciști, Istorie literară, Editura AGIR, București, 2017, în colaborare cu Ioan Ganea-Christu;
Clubul, Roman, Editura Arefeana, București, 2018;
Sistemismul. Bazele științifice, Filozofie, Editura Bogdania, Focșani, 2018;
The Systemism, Filozofie, Editura Favorit, București, 2018.

NICOLAE VASILE

Citadela perpetuă

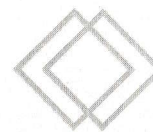
Slăviți Unirea Centenară!
 Frați români, slăviți Unirea!
 Talismanul nostru sfânt,
 Fără ea Țara se pierde...
 În mii de deșertăciuni.
 Câte zbateri, câtă luptă!
 Au fost până la Unirea Mare,
 Ocrotiți-o, frați români!
 Că-i gingașe ca o floare.
 Frați români, slăviți Unirea!
 Și Tricolorul ei cel sfânt,
 El este amprenta noastră,
 Orișunde pe pământ.
 Slăviți, Unirea Centenară!
 Pacea lumii, pacea în Țară,
 Înfrăția să nu piară,
 Fiindcă îi scumpă la hotare.

(Valeria Mahok, 22 septembrie 2018)

Despre 22 Decembrie 1989 nu am găsit, încă, versuri, doar proză și pamflete, cu toate că fără acel moment, mulți dintre poeții de azi nu ar fi existat, s-ar fi pierdut prin sertare.

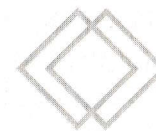
Luna moșilor buni, Moș Nicolae și Moș Crăciun, încheie anul, mai mult cu petreceri decât cu muncă, dar așa este bine la români. Este un sfârșit în cerc, cu gândul la anul care urmează.

La mulți ani, mai liniștiți, mai bogați și mai uniți!

CUPRINS

MARGINALII LA O CARTE EVENIMENT - „CITADELA PERPETUĂ” SAU CUM SĂ-ȚI TRANSFORMI SEMENII ÎN FRAȚI	7
GÂNDUL, CA GLONȚUL	16
ANUL, CA CERCUL	113

MARGINALII LA O CARTE EVENIMENT - „CITADELA PERPETUĂ”

SAU CUM SĂ-ȚI TRANSFORMI SEMENII ÎN FRAȚI

Primul lucru care m-a trezit în momentul în care m-am aplecat asupra manuscrisului inginerului scriitor sau, de ce nu, scriitorului inginer, Nicolae Vasile, a fost motto-ul:

„Obligă-i să clădească un turn împreună și-i vei transforma în frați. Dacă vrei să se urască, aruncă-le grăunțe.”
(Antoine de Saint-Exupery, Citadela)

Întâlnirea cu nelimita forței de convingere a celor două adevăruri, probate și continuând să se probeze în viața de toate zilele, a avut tăria izbiturii unui pumn, care te doboară și nu te mai ridici sau te doboară dar te ridici, decis să te măsoari cu cel care ți-a făcut provocarea. Ridicându-mă, deodată, am înțeles din titlul operei din care face parte acest motto „Citadela”, că este vorba de o construcție umană interioară, care, odată începută, nu trebuie, oricât ar fi de greu, întreruptă. Are o menire nobilă supremă și calitatea de a ne asigura un parcurs nelimitat în timp al „luptei cu inerția”, atât de timpuriu și de nedrept, curmată în cazul nemuritorului autor al capodoperei „Moartea Căprioarei”. Această menire am subliniat-o în titlul acestui cuvânt de întâmpinare a cărții.

Trezirea mea, amintită anterior, s-a datorat omonimiei parțiale a titlului operei dat de cei doi autori, *Citadela*, la care scriitorul Nicolae Vasile, intuind cu multă abilitate caracterul de proces în desfășurare, fără limită de timp, a acestei zidiri interioare, a adăugat cuvântul calificant, *perpetuă*, prin urmare *CITADELA PERPETUĂ*, asumându-și prin această carte eveniment faptul de a fi părtaș la înălțimea imperios necesară a acesteia.

Se știe prea bine importanța pe care comerciantul o acordă ambalajului, de aici zicerea cum că acesta vinde marfa, cu deosebirea, de la cer la pământ, că, în privința domnului Nicolae Vasile, ambalajul respectiv, titlul, este atât de profund gândit și fericit ales, că între formă și conținut există o corespondență deplină. Mai mult chiar, eu am descoperit în titluri elemente ce-i definesc personalitatea inconfundabilă, după cum voi arăta în continuare.

Atât de lovit din toate direcțiile de valurile vieții, Domnia Sa și-a aflat „Punctul se sprijin” în atât de dificilul de realizat „Echilibrul marinarului” și ajuns la concluzia că „Reinventarea omului” este doar o chestiune de timp. S-a născut în „Grădina Domnului” și a trăit riscurile cuprinse în „Dominoul iubirii”, îndulcindu-le cu „Poeziile copilăriei”.

Drumul către adevărul cuprins în zicala memorabilă „E o măsură în toate” la care aş adăuga și că „Omul este măsura tuturor lucrurilor”, adevăr pe care, cu ajutorul lui Dumnezeu, și l-a asumat pe cont propriu, iar rezultatele acestei asumări sunt prezente și evidente, atât în plan profesional, la nivel de vârf, cât și în zonele atingătoare și mângâietoare de suflet- cultură umanistă cu derivatele sale literar artistice: poezie, proză, roman, teatru, dar și în realizarea importantului factor numit ecou, rodind în bogăție și

diversitate formativ-educative în activitatea sa de animator cultural de excepție.

Trăirea într-o lume a exceselor de tot felul, a bulversărilor, devenite periculoase, prin apariția comițătorilor lor precum a ciupercilor după ploaie, erijându-se cu tupeu în formatori de opinie, este transpusă poetic prin:

„*Au tăbărât toți cu lumina pe el,/ nu se mai poate trăi de niciun fel,/ s-au pus cele sfinte pe el.../ încât „Bietul om,... /mai bine rămânea în pom!...*”

E firesc că „*Bietul om*”,... să se simtă, „Răpus de lumină”, cum sună titlul primei descrieri, foarte exacte a realității lumii prezente, primul pas dintre cei o sută, pe care în face într-o lume din a cărei bogăție, sărăcie, complexitate, varietate, având în vedere toate planurile cunoașterii și înfăptuirilor umane, multe dintre aceste prizând absurdul, fără însă a ne da impresia că autorul și-a pierdut încrederea, că, odată străbătut tunelul, la capătul acestuia, va stăpâni speranța, căreia, pe parcursul cărții, îi găsește suficiente motive de a rămâne vie și să triumfe, nepropovăduind, în niciun caz, urmarea pustiului.

În același poem de debut la cărții, deplin conștient de pericolozitatea exceselor de: *parcă am fi luat o boală/ de stăm prea mult la Soare/ (încât) ne ardem sau chiar ne topim/ de atâta lumină divină/ orbim sau înnebunim/ (așa încât) stau și gândesc, ca un prost,/ nu poate fi și pentru lumină un post?* Necesitatea fiind atât de stringentă, posibilitatea evocată se și produce: *Și postul de lumină a fost!... A durat două zile și două nopți-* în poezie, căci în realitate, care nu este o convenție, aceste „nopți ale ignoranței, ale refuzului cunoașterii, au însemnat ere istorice, cu daune uriașe pe toate planurile, inclusiv pe cele de ordin moral, de conștiință, de credință.

Cum, după noapte, vine zi-vorba cântecului, și numai a lui, „După un post de lumină, o discuție despre cele imateriale este foarte potrivită, dar o discuție cât se poate de fără suflet”. Și așa am ajuns la pasul 3 din cei o sută, însoțindu-l tot atâția câți numără și anii de la momentul înfăptuirii Everestului împlinirilor istorice ale neamului și patriei noastre-România. Sunt mulți termeni ce țin de formația științifică, inginerescă, filozofică, inventică și încă altele, pentru a defini spectrul preocupărilor autorului, pe care, ca să nu greșesc, nu le mai numesc, încât, a-l numi și a-l considera pe domnul Nicolae Vasile o personalitate ce ține de Renaștere, eră binecuvântată de Dumnezeu, nu este deloc o exagerare.

Modul cum și-a structurat acest demers, deopotrivă științific dar și literar, ne arată că și-a cumpănit cu chibzuință intențiile, încât, îl putem considera o ofrandă de lumină pe altarul acestei împliniri astrale a istoriei neamului nostru.

Volumul „Citadela perpetuă” a fost alcătuit pe două paliere, suficient de cuprinzătoare, ca număr de pagini, în măsură să convingă asupra a două idei, vitale ca importanță, pentru scriitor: „GÂNDUL, CA GLONȚUL” și „ANUL, CA CERCUL”.

„Glonțul” este luat aici ca termen de comparație pentru „Gând”, acesta fiind termenul de referință al sintagmei, prin urmare, viteza de deplasare a celor două este considerată comparabilă. Spre deosebire de glonț, însă, care doar ucide sau rănește corpul, gândul acționează ambivalent și o face asupra sufletului, putând atât ucide sau răni, cât și alina sau mângâia, accentul fiind pe cele din urmă.

În sintagma „ANUL, CA CERCUL”, anul este întregul, închipuit în formă de cerc, în care cele 12 luni, la care

se referă cu multă iscusință, sunt spițele unei roți. Aici, de fapt, vorbim despre roata timpului și ne este sugerată ciclicitatea curgerii vieții.

În câteva locuri, autorul ne explică de ce este imperios necesară o abordare precum cea a Domniei Sale, „integratoare, bazată pe teoria sistemelor, unde își găsesc locul și dorințele, și percepțiile, și acțiunile etc., care în conceptele mai vechi se excludeau reciproc (în prezent) au explicații, evident într-un alt mod decât accepțiunea tradițională, inclusiv problemele care privesc sufletul”. Până și domnului Nicolae Vasile, care a întâlnit și a descoperit atât de multe, în domenii care i-au consacrat personalitatea, i se pare că:

„Este curios cum un instrument științific atât de puternic cum este teoria sistemelor, născută din domeniul psihologiei, prin publicațiile lui Ștefan Odobleja, să se desăvârșească prin evoluția sa spre tehnică, prin dezvoltările lui Norbert Wiener, culminând cu apariția calculatoarelor moderne și roboților, mult timp, nemaiinteresând pe nimeni de aspectul său filozofic”. Cu alte cuvinte, ne spune autorul: „Se pare că a venit momentul să fie aprofundată și această direcție, nu de alta, dar, în prezent, prea se petrec multe pe lume (și aici este buba, părerea mea) care scapă oricărui înțeles”. Prin urmare, este nevoie de limpeziri și, pe temeiul acestora, de stabilit o ordine, o scară valorică de eficiență în folosul oamenilor, societății în ansamblu. Este, cred eu, ceea ce și-a propus domnul Nicolae Vasile în acest atât de temerar demers științific integrator.

Dacă luăm ca repere în timp ale primei părți a volumului, aceasta se petrece între, 31 martie 1596, data nașterii lui Rene Descartes, cu care autorul își începe

demersul, „*acesta fiind unul dintre cei mai multidisciplinari oameni din istorie*” și, încheie cu menționarea unui gest făcut de patru colegi de preocupări literare, despre care spune „*Când eram, temporar, pe lumea cealaltă, în perioada 17-18 aprilie 2018, Ion C. Ștefan, Geo Călugăru, Doina Bârcă și Gheorghe Țiclete m-au căutat, telefonic, chiar și acolo, motiv pentru care le mulțumesc!*”. Relatarea de mai sus se află cuprinsă în cel de-al 99-lea pas, cum l-am numit eu, numărând pașii dintr-o „Citadelă perpetuă”, construcție spirituală permanentă și infinită, fără a atinge niciodată un prag, dar, la urma urmei, cel mai important este drumul, permanența „luptei cu inerția” cum o numea Labiș, dedicând acestei idei un foarte incitant volum de poezii. Ultimul pas-100-exprimă dorința cea mai fierbinte, nu doar a autorului, și a tuturor românilor care simt și înțeleg semnificația, cu valoare de destin, a împlinirii istorice petrecute în urmă cu o sută de ani. Atât de mult m-a mișcat sufletește această rugă așezată sub cifra 100, încât o transcriu, cu nădejdea de a intui în ea tunicul dumnezeiesc cu care să pășim pragul către cel de-al doilea Centenar al României întregite, binecuvântate de Dumnezeu: „*LĂSAȚI-MĂ!... Lăsați-mă să fiu,/ să știu ce este viu,/ lăsați-mă să cresc,/ să pot ca să iubesc,/ lăsați-mă să iubesc,/ să nu mă prăpădesc,/ lăsați-mă să-nvăț,/ mintea să mi-o răsfăț,/ lăsați-mă să muncesc,/ să am cum să trăiesc,/ lăsați-mă să mă-nmulțesc,/ Domnului să-i mulțumesc,/ lăsați-mă să cânt,/ viața să v-o încânt,/*

lăsați-mă să zbor,/ ce vis înălțător,/ lăsați-mă să mor/ și-o să vă fie dor!...”.

Din această primă parte a cărții, pe care vă invit s-o citiți cu mintea, pentru a-i înțelege mizele pe care autorul

le abordează și le limpezește, și cu sufletul pentru a simți infinitele fire prin care se regăsește în voi și voi vă regăsiți în el, atât prin bucuriile, împlinirile cotidiene, dar și în suferințele, revoltele pe care nu vi le puteți exprima cum și cât ați dori. Din această parte, voi reproduce câteva aforisme care vă vor pune pe gânduri:

“Iubita te atrage ca un magnet, dar de nevastă ești prins cu șuruburi; Căsătoria care se termină cu prietenie a fost căsătorie, dar iubirea care se termină cu prietenie n-a fost iubire; Căsnicie: destinul invers al fluturelui, întâi zbori, apoi te târăști; Socialismul este ca trenul, dacă i se strică locomotiva, stă pe loc, capitalismul este ca avionul, dacă i se strică motorul, cade; Doar în noaptea de Ajun, să fii moș, e ceva bun!; De ce mor filozofii singuri? Pentru că au o idee fixă, nu pot împărți filozofia c-o femeie!”.

Trecând la partea a doua a volumului, pot afirma că autorul m-a surprins, până la a mă șoca, cu interpretarea insolită a fiecărei luni (spițele roții timpului, în sens metaforic), fără de care nu s-ar putea prefigura întregul, CERCUL, simbolul perfecțiunii geometrice.

Fiecare lună a anului îi oferă scriitorului Nicolae Vasile, susținut de vasta-i cultură și de o fecundă imaginație, să abordeze concepții religioase de pe întreg mapamondul, Zei (Janus), Sfinți și rolul lor în spațiul religiei-Sfântul Vasile cel Mare – unul dintre părinții creștinismului, care se sărbătorește în prima zi a anului. Puțin curios, i se pare autorului, și cred că are dreptate, faptul că „*luna ianuarie a fost desemnată ca începutul anului, fără a reprezenta debutul niciunuia dintre cele patru anotimpuri*”. Nu mă voi referi la fiecare lună în parte, ci voi spune că fiecare are importanța ei în

configurarea expresiei matematice a perfecțiunii. Voi spicui câteva elemente, date de prim plan care converg către ceea ce am menționat mai sus: Emil Cioran- cu „Schimbarea la față a României”, cu precizarea filozofului că „o Românie Mare, care tocmai se înfăptuise, necesită și o cultură mare”.

Nu lipsesc la apel nici obiceiurile, tradiția populară legată de diferitele sărbători religioase. Se oferă fragmente de colinde, plugușoare etc. Sunt și aspecte contradictorii, precum denumirea primei luni a primăverii, care provine de la Martius, zeul înspăimântător al războiului.

Autorul are și el o lună a sa, în care spune că se simte în stare să iubească toate femeile, dacă Dumnezeu nu i-ar arăta, printr-un anume gest, interdicția:

„Dragele mele femei,/ eu vă iubesc pe toate,/ chiar dacă zice Dumnezeu/ că asta nu se poate/”, găsind și argumente față de Domnul:

„Cum iubirea-i infinită,/ stai și Tu și socoate,/ la oricâte-ai împărți-o,/ rezultă că se poate.” (Nicolae Vasile, Suflet de mucenic)

Textul de pe coperta 4 este o strălucită pledoarie pentru sentimentul sacru al iubirii, inserat în textul alocat fiecăreia dintre cele 12 luni, menționând autori și fragmente din poeziile dedicate acestui sentiment, precum:

Eminescu spunea: „Un lung prilej pentru durere/ Căci mii de lacrimi nu-i ajung/ Și tot mai multe cere., văzând, totuși, în iubire motivația transcendentă supremă a iertării femeii: „Îngere, de-ai fi chiar demon/ tu ești sfântă prin iubire.”

Minulescu continua, cu o motivație mai pământească: „Eu știu c-ai să mă-nșeli chiar mâine/ dar fiindcă azi, mi

te dai toată/ Am să te iert/ E vechi păcatul/ Și nu ești tu întâia vinovată.

Revenind la textul menționat al autorului, acesta adaptează o teorie tehnică legată de faptul că „diversele forme de energie mecanică, electrică, magnetică etc. se transformă dintr-una în alta și, în final, se ajunge la un fel de Cenușăreasă a energiilor, energia termică, mai cunoscută, popular, sub denumirea de căldură, care nu se mai transformă în altceva. Nimic mai fals!...”, decretează și apoi demonstrează:

Dar cum este cu iubirea? După Kierkegaard (creator al doctrinei filozofice existențialiste), cea mai bună formă de conservare a iubirii este prin înghețare, o iubire neconsumată devine veșnică, iar o iubire care se încălzește se topește și dispare.

Ce stranie asemănare cu apa!... Iubirea fierbinte, nu cea înghețată, produce copii, care la rândul lor au parte de alte iubiri, și așa se ajunge la CIRCUITUL IUBIRII ÎN NATURĂ”.

Într-un sens mai profund, generarea și regenerarea infinită a vieții, inspirată în cel mai înalt grad idee dată de titlul acestui volum „CITADELA PERPETUĂ” reprezintă caracterul continuu al procesului construcției citadelei interioare a omului care nu poate fi altfel decât perpetuă, ca și viața.

Geo Călugăru
Membru al Uniunii Scriitorilor din România